KONČNO BESEDILO ZAHTEV ZA ŽUPANSKE KANDIDATE

Štiri konkretne zahteve za mlade na Vrhniki

Po posvetu 3. 11. 2026 in prejetih pisnih dopolnitvah udeležencev 5. 11. 2026 | Občinski mandat 2026–2030

Zakaj te zahteve?

V lokalni razpravi v Cankarjevi knjižnici Vrhnika so se izluščile štiri izvedljive prednostne naloge. Izhajajo iz že obstoječih pobud in programov ter potreb mladih, ki jih sedanja ponudba ne dosega dovolj. Inštitut UTRIP je po posvetu prejel vsebinske dopolnitve predstavnic Cankarjeve knjižnice Vrhnika in Zdravstvenega doma Vrhnika. Spodnje roke, kazalnike in načine izvedbe predlagamo kot javno preverljive zaveze, ne kot že sprejete občinske sklepe.

Štiri zahteve na kratko

1 LAS	Obnoviti trajno medsektorsko koordinacijo preventive z občinskim koordinatorjem do 30. 6. 2027.
2 PROSTOR	Do konca 2027 vzpostaviti mladinski center v že obravnavanih prostorih nekdanjega muzeja v pritličju Kulturnega centra Vrhnika.
3 DEJAVNOSTI	Od jeseni 2027 sofinancirati brezplačne, netekmovalne gibalne, ustvarjalne in družabne dejavnosti za manj vključene otroke in mladostnike.
4 PODPORA	Do 30. 9. 2027 skupaj s strokovnimi službami vzpostaviti pregledne poti do informacij in pomoči za duševno zdravje mladih.

Načelo izvedbe: občina je pozvana k zavezi glede koordinacije, prostorov in financiranja. Sodelujoče ustanove prevzamejo strokovne naloge le na podlagi medsebojnega dogovora. Vse politike so nestrankarske; vsem kandidatom zastavljamo enaka vprašanja.

1. Ponovna aktivacija lokalne akcijske skupine (LAS)

Izhodišče. V gradivu Občine Vrhnika za 21. redno sejo občinskega sveta (2026) je navedeno, da LAS za preprečevanje zasvojenosti že nekaj let ne deluje. Občina še vedno zagotavlja prostor za vadbo manj vključenih mladih; ta dobra praksa ostaja pomembna. V pregledanih povratnih informacijah s posveta ni bilo novejšega dokaza, da bi bila LAS že aktivirana.

Zahteva. Občina naj najpozneje do 30. junija 2027 ponovno operativno vzpostavi LAS ali enakovredno stalno lokalno koordinacijsko telo za preventivo, z jasno določenim koordinatorjem, rednim vključevanjem strokovnih služb, mladih in civilne družbe ter namensko proračunsko podporo.

Roki	Do 31. 3. 2027 formalna odločitev o statusu in mandatu; do 30. 6. 2027 imenovanje koordinatorja in članov ter prvo srečanje; do 30. 9. 2027 prvi javni akcijski načrt.
Odgovorni	Župan, občinska uprava in občinski svet za organizacijske ter finančne odločitve; sodelovanje ZD Vrhnika/CKZ, CSD, šol, policije, CKV, NVO in mladih po dogovoru.
Kazalniki	Javni sklep/akt; imenovani koordinator in sodelujoče ustanove; najmanj tri delovna srečanja v 2027 in štiri letno od 2028; objavljen načrt in predvidena občinska sredstva.

Vprašanje kandidatu: Ali se zavezujete, da bo LAS oziroma enakovredno stalno preventivno telo z občinskim koordinatorjem operativno delovalo do 30. junija 2027?

2. Mladinski center v prostorih Kulturnega centra Vrhnika

Izhodišče. Udeleženci so izpostavili potrebo po varnem, neformalnem prostoru, zlasti za mladostnike v zadnji triadi OŠ in na začetku SŠ. Cankarjeva knjižnica Vrhnika je po posvetu pojasnila, da so bili prazni prostori nekdanjega muzeja v pritličju Kulturnega centra Vrhnika že preverjeni in ocenjeni kot ustrezni. Predlagani mladinski center naj dopolnjuje, ne podvaja obstoječih dejavnosti in VGC.

Zahteva. Občina naj do 31. decembra 2027 omogoči delovanje mladinskega centra v navedenih prostorih ter zagotovi upravljanje, strokovno mentorsko podporo, redne termine in stroške obratovanja. Prostor in njegov program naj se oblikujeta s sodelovanjem mladih.

Roki	Do 30. 6. 2027 potrditi dogovor o uporabi prostorov, odgovornega upravljavca in finančni načrt; do 30. 9. 2027 pripraviti opremo ter soustvarjeni program; do 31. 12. 2027 odprtje.
Odgovorni	Občina Vrhnika ter občinski svet za prostore in sredstva; CKV kot pomemben predlagani partner pri prostorski in programski zasnovi; izbrani upravljavec in mentor po dogovoru; drugi lokalni partnerji po interesu.
Kazalniki	Dostopen in delujoč prostor; določen upravljavec ter mentor v času delovanja; objavljen urnik najmanj tri dni tedensko, vsaj enkrat po 17. uri; odzivi mladih in evidenca uporabe brez nepotrebnih osebnih podatkov.

Vprašanje kandidatu: Ali se zavezujete, da bo mladinski center z mentorjem v prostorih nekdanjega muzeja v pritličju Kulturnega centra Vrhnika deloval najpozneje do 31. decembra 2027?

3. Brezplačne netekmovalne dejavnosti za otroke in mladostnike

Izhodišče. Velik del otrok in mladostnikov že sodeluje v kakovostnih dejavnostih, vendar jih tekmovalni šport, plačljivi programi ali organizirani klubi ne dosežejo vseh. ZD Vrhnika je predlagal, naj zahteva izrecno zajema tudi otroke, ne samo mladostnikov. Občina že podpira nekatere možnosti brezplačne vadbe, zato nove vsebine ne smejo podvajati dobrih praks.

Zahteva. Občina naj do jeseni 2027 uvede in nato trajno sofinancira dostopne, brezplačne, nizkopražne in netekmovalne gibalne, ustvarjalne ter družabne programe za manj vključene otroke in mladostnike. Ponudbo naj sooblikujejo otroci in mladi, ob sodelovanju izvajalcev iz lokalnega okolja.

Roki	Do 30. 6. 2027 pregled obstoječe ponudbe in vrzeli; do 30. 9. 2027 začetek pilotnega izvajanja; do 31. 12. 2027 kratka evalvacija in finančna odločitev za 2028.
Odgovorni	Občina za razpis/financiranje in koordinacijo; Zavod Ivana Cankarja, CKV, športna/kulturna društva, šole in drugi izvajalci za prostovoljno sodelovanje po dogovoru.
Kazalniki	Najmanj dva brezplačna organizirana termina na teden, od tega vsaj eden gibalni in eden ustvarjalni/družabni; objavljen koledar; vključevanje novih otrok in mladostnikov; kratko anonimno preverjanje zadovoljstva.

Vprašanje kandidatu: Ali boste do jeseni 2027 zagotovili občinsko podporo za brezplačne, netekmovalne gibalne in ustvarjalne dejavnosti za manj vključene otroke in mladostnike?

4. Dostopne informacije in poti do pomoči za duševno zdravje mladih

Izhodišče. Zdravstveni delavci opažajo potrebo po podpori mladim na področju duševnega zdravja. Predstavnica ZD Vrhnika je opozorila, da primerljivih lokalnih podatkov o razširjenosti teh težav za zdaj ni bilo mogoče podati, ker se jih v okviru šolskih sistematskih pregledov ne spremlja sistematično. Obstoječi strokovni viri pomoči so na voljo, vendar informacije in poti usmerjanja niso vedno dovolj jasne ali mladim dostopne.

Zahteva. Občina naj v sodelovanju z ZD Vrhnika/CKZ, CSD, šolami, CKV in mladimi do septembra 2027 pripravi ter redno vzdržuje enoten, strokovno preverjen, mladim razumljiv pregled virov pomoči in napotitvenih poti. Informacije naj bodo dostopne v fizičnem in digitalnem okolju.

Roki	Do 31. 5. 2027 strokovno uskladiti informacije in osebo za posodobitve; do 30. 9. 2027 vzpostaviti objave ter informacijske točke; do 31. 12. 2027 preveriti uporabnost gradiv pri mladih.
Odgovorni	Občina za koordinacijo in stroške obveščanja; ZD/CKZ, CSD in druge pristojne službe za strokovno preverjanje; CKV, šole in mladinske organizacije za distribucijo po dogovoru.
Kazalniki	Javno dostopen posodobljen pregled pomoči; najmanj osem fizičnih lokacij in trije spletni/digitalni kanali; določen skrbnik informacij; povratne informacije mladih.

Vprašanje kandidatu: Ali boste do septembra 2027 zagotovili občinsko koordiniran, strokovno preverjen sistem obveščanja o virih pomoči za duševno zdravje otrok in mladostnikov?

Enoten obrazec za odgovore vseh županskih kandidatov

Pri vsaki od štirih zahtev navedite DA / DELNO / NE in kratek opis ukrepa, odgovorno osebo oziroma občinski organ, rok ter predviden vir financiranja. Morebitno drugačno izvedljivo rešitev lahko pojasnite. Vse odgovore bomo predstavili v enakem formatu, brez točkovanja ali razvrščanja kandidatov.

1. LAS – delujoča skupina do 30. 6. 2027

Opredelitev: DA / DELNO / NE

Kaj konkretno, kdo, do kdaj in iz katerih sredstev: _____

2. Mladinski center – odprtje do 31. 12. 2027

Opredelitev: DA / DELNO / NE

Kaj konkretno, kdo, do kdaj in iz katerih sredstev: _____

3. Brezplačne dejavnosti – začetek do jeseni 2027

Opredelitev: DA / DELNO / NE

Kaj konkretno, kdo, do kdaj in iz katerih sredstev: _____

4. Duševno zdravje – informacijske poti do 30. 9. 2027

Opredelitev: DA / DELNO / NE

Kaj konkretno, kdo, do kdaj in iz katerih sredstev: _____

Navedeni roki in kazalniki so predlagane zaveze, ne že sprejete proračunske ali organizacijske obveznosti. Pobuda je neodvisna in nestrankarska. Enaka vprašanja bodo poslana vsem uradno potrjenim kandidatom. Projekt podpira Civil Society Fund Slovenija.